

VAKARŲ PAKRANTĖS MOKYTOJŲ KONFERENCIJA

„ŽAISDAMI MOKOMĖS“

2020-01-26, Los Andželas

DALOMOJI MEDŽIAGA

Parengė: Audronė Zdanevičienė, Lietuva

VEIKLOS SUSIPAŽINIMUI, SUSITELKIMUI

PAVADINIMAS	APRAŠYMAS	PAVYZDYS	KOMENTARAS
Nusilenkiu, spaudžiu ranką, apkabinu.	<p>Užduotis – pasisveikinti nurodytu būdu. Susitinka du žmonės, kiekvienas rodo norimą pirštų kombinaciją. Sveikinamasi tuo būdu, kuris turi mažiausią skaičių. Dar kartą pasakomi susitikusiųjų vardai.</p> <p>1 pirštas – lenkiuosi, 2 pirštai – spaudžiu ranką, 3 pirštai – apsikabinu.</p>	<p>Jei vienas žmogus rodo 1 pirštą, o kitas – tris, bus sveikinamasi nusilenkiant.</p> <p>Jei abu žmonės rodo 3 pirštus, jie apsikabina.</p>	<p>Skirta pasisveikinimui, susipažinimui.</p>
Vardas – savybė	<p>Sustojama į ratą. Žmogus sako vardą ir savybę iš pirmos savo vardo raidės.</p>	<p>Audronė – atsakinga, Raminta – rami, Birutė – baikšti ir t.t.</p>	<p>Skirta susipažinimui, būdvardžių mokymuisi, žodyno turtinimui.</p> <p>Galima sakyti savybę ir ne iš pirmos vardo raidės. Galima kartoti anksčiau pasakiusių vardus ir savybes.</p>

Vardas – daiktas	Sustojama į ratą. Žmogus sako vardą ir daiktą iš pirmos savo vardo raidės. Prieš sakant savo vardą reikia pakartoti iki tol išvardytus vardus su daiktais.	Audronė – arbata, Raminta – rožė, Birutė – balandis ir t.t.	Skirta susipažinimui, daiktavardžių mokymuisi, žodyno turtinimui. Galima sakyti daiktą ir ne iš pirmos vardo raidės. Galima nekartoti anksčiau pasakytų vardų ir daiktų.
Žodžiai lapeliuose	Paruošiami lapeliai su žodžiais. Sustojamas į ratą, kiekvienas dalyvis išsitraukia po lapelį su žodžiu. Pasakodamas apie save, savo lūkesčius ir pan., turi panaudoti išsitrauktą žodį.	Išsitraukus žodį SMALSUMAS, galima sakyti: „Šiandien esu čia, nes man labai smalsu sužinoti, ko naujo išmoksiu.“	Skirta susipažinimui, lūkesčių išsiaiškinimui, kalbinių gebėjimų ugdymui. Žodžiai gali būti atsitiktiniai arba parenkami pagal temą, susitikimo tikslą. Naudojamas
Vardas – kamuoliukas	Sustojama ratu. 1. Metamas teniso kamuoliukas pasirinktam žmogui. Sugavęs kamuoliuką jis pasako savo vardą, meta kamuoliuką kitam žmogui, o pats ant krūtinės sukryžiuoja rankas (parodo, kad jis jau buvo pasirinktas). 2. Kai visi rato dalyviai pasako savo vardus, kamuoliukas dar kartą metamas ta pačia tvarka, tiems patiems žmonėms, bet vardą		Skirta susipažinimui, reakcijai, komandiškumui stiprinti. Kartojant stengiamasi, kad kamuoliukas būtų permetamas kuo greičiau. Galima įvesti ir daugiau kamuoliukų tuo pačiu metu.

	<p>šį kartą jau pasako metantysis.</p> <p>3. Kamuoliukas metamas ta pačia tvarka nebesakant vardų (visi turi prisiminti, kuriam žmogui kamuoliuką meta ir iš kurio gauna).</p>		
Vardas – judesys	<p>Sustojama į ratą. Žmogus sako vardą ir rodo kokį nors judesį. Visa grupė pakartoja vardą ir parodo judesį.</p>	<p>Onutė – (pašoka). Visi rate pakartoja vardą ir pašoka.</p>	<p>Skirta susipažinimui, išsijudinimui.</p> <p>Galima iš eilės kartoti anksčiau pasakiusių vardus ir judesius.</p>
Vardas – gyvūnas	<p>Sustojama į ratą. Žmogus pasako savo vardą ir gyvūno pavadinimą. Paaiškina, kodėl tokį gyvūną pasirinko.</p>	<p>Aš – Giedrė, šiandien esu šuo, nes šunys, kaip ir aš yra draugiški ir protingi.</p>	<p>Skirta susipažinimui, kiekvieno komandos nario geresniam pažinimui.</p>
Skirtingos kalbos	<p>Sustojama į ratą. Reikalingas žaidimo vedėjas. Vienas žmogus pradeda pasakoti istoriją. Vedėjui suplojus 1 kartą – reikia pakeisti kalbą, t. y. pasakoti tą pačią istoriją toliau tik kita kalbą. Vedėjui suplojus 2 kartus – eilė perduodama kitam dalyviui, istorija tęsiama toliau.</p>	<p>It was a very nice Sunday morning. I woke up early and decided to go for a walk. – 1 vadovo suplojimas – Išėjau į šalia esantį mišką, gamta buvo, viskas atrodė ramu, tačiau... – 2 vadovo suplojimais – istoriją lietuviškai tęsia šalia stovintis žmogus.</p>	<p>Skirtas išsijudinimui, smegenų mankštai, kalbiniams įgūdžiams ugdyti.</p>

TEMOS PRISTATYMAS, SUDOMINIMAS

PAVADINIMAS	APRAŠYMAS	PAVYZDYS	KOMENTARAS
Stebuklinga dėžutė	Su tema susijęs daiktas arba užduotis įdedama į dėžutę. Užduotis – atspėti, kas dėžutėje, užduodant „taip ir ne“ tipo klausimus.		Galima nustatyti klausimų limitą, pvz., atsakyti reikia uždavus ne daugiau 10 klausimų.
Dėlionė	Ant lapo užrašomas su tema susijęs teiginys ar posakis. Jis sukarpomas po žodį. Užduotis – sudėti sakinį teisinga tvarka.		Galima kaip dėlionę sukarchyti ne tik sakinius, bet ir kitą vaizdinę medžiagą (pvz., paveikslėlį).
Laiptažodžiai	Pasirinkta tema sukuriama laiptažodis.		Pavyzdys pateiktas atskirame lape.
Minčių žemėlapiai	Pasirinkta tema kartu su dalyviais braižomas minčių žemėlapis.		Pavyzdžiai pateikiami atskiruose lapuose.
Istorijos pasakojimas – klausymo arkos	Temą pristatantis žmogus pasakoja istoriją. Klausantieji, suskirstomi į grupes. Kiekviena grupė turi skirtingą klausymo užduotį (į ką pasakojime turi atkreipti dėmesį). Iš klausius istorijos, atskirų grupių prašoma papasakoti, ką išgirdo.	Pvz. viena grupė klausosi ir dėmesį kreipia į VEIKĖJUS, kita – VEIKSMO VIETĄ, trečia – ĮVYKĮ ir t.t.	Skatina įdėmiai klausytis ir ugdo gebėjimą rinkti informaciją.

KALBINIAI ŽAIDIMAI

PAVADINIMAS	APRAŠYMAS	PAVYZDYS	KOMENTARAS
Tęsk sakinį...	Žaidimas pradedamas sakiniu: „Aš nuėjau į parduotuvę ir nupirkau...“. Dalyviai iš eilės vardija nupirktus maisto produktus ar daiktus.	Pirmas žaidėjas: „Aš nuėjau į parduotuvę ir nupirkau pieno.“ Antras žaidėjas: „Aš nuėjau į parduotuvę, nupirkau pieno ir duonos“. Trečias žaidėjas: „Aš nuėjau į parduotuvę, nupirkau pieno, duonos ir dešros.“ Ir t.t.	Plečiamas žodynas, lavinama atmintis. Galima keiti vietą ir patį veiksmą. Pvz., „Aš nuvažiauvau prie vandens ir nusimaudžiau...“
Kita raidė	Susitariama dėl temos (augalai, gyvūnai, šalys ar pan.). Pirmas dalyvis sako bet kokį žodį, susijusį su tema. Kitas dalyvis turi sakyti žodį iš antros (arba trečios) pasakyto žodžio raidės.	1 žaidėjas – VOKIETIJA. 2 žaidėjas turi sakyti miestą iš „O“ raidės – OLANDIJA ir t.t.	Padedama mokytis garsinės analizės.
Kam ko reikia?	Įvardijama profesija. Visi dalyviai iš eilės sako, ką turi turėti arba kuo naudojasi tos profesijos žmonės.	KIRPĖJAS: žirklys, plaukų džiovintuvas, plaukų lakas, šukos ir t.t.	Skirtas žodyno turtinimui. Galimas variantas, kai ant lapelio surašomi naudojami daiktai, o užduotis yra pasakyti profesiją.
Kas viduje?	Nurodoma erdvė. Užduotis išvardinti	Mūsų virtuvėje yra: stalas, kėdės, viryklė,	

	kuo daugiau toje erdvėje esančių daiktų.	indai ir t.t.t	
Ką galima daryti su...?	Pasakomas daiktas. Užduotis – įvardyti kuo daugiau veiklų, kurias galima daryti naudojant šį daiktą.	Kamuolys: mėtyti, ridenti, žaisti, mušinėti ir t.t.	Labai panašus į žaidimą „Kas ką daro?“. Įvardijamas daiktas ir klausiama, ką jis gali daryti. Pvz., arbatinis - švilpia, verda, burbuliuoja, ...
Gyvos raidės	Sudaromos 2 komandos. Kiekvienos komandos žaidėjui prisegama po skirtingą raidę. Kai vedantysis pasako žodį, pvz.: "Rūta", abiejų komandų žaidėjai, turintieji raides R, ū, t, a, bėga iki nurodytos vietos ir sustoja taip, kad sudarytų žodį.		
Koks būna... Kas būna...	Įvardykite požymį ir vardykite daiktus, kurie tą požymį turi.	Minkšta gali būti: duona, pagalvė, ...	Kitas galimas variantas – įvardyti daiktą ir vardyti jo požymius. Pvz., kamuolys gali būti: raudonas, minkštas, šoklus, didelis...

PERTRAUKĖLĖ

PAVADINIMAS	APRAŠYMAS	PAVYZDYS	KOMENTARAS
Orų prognozė	Sustojama į ratą, visi dalyviai pasisuka ir uždeda rankas priekyje stovinčiam kolegai ant pečių. Vedantysis „skaito orų prognozę“, žaidėjai atlieka judesiu atitinkančius sakomą orą (masažuoja priešais stovintį).	Vedantysis: „Šiandien Lietuvoje vėsu, vėjas gūsingas, po truputį pradeda krapnoti, smulkus lietus pamažu virsta į liūtį ir t.t.	Rekomenduojama atsiklausti, ar nėra žmonių, kurie nemėgsta prisilietimų.
Pagauk mano ritmą...	Sustojama į ratą. Vienas dalyvis pradeda skanduodamas: „Pagauk mano ritmą, daryk taip (ir parodo kokią nors judesį“. Likusi grupė atsako: „Pagavau tavo ritmą, darau taip (ir atkartoja judesį). Žaidimą tęsia kitas žaidėjas.		
Vietomis keičiasi...	Visi susėda ratu ant kėdžių (jų viena mažiau, nei dalyvių). Be kėdės likęs dalyvis įvardija kokią nors požymį. Turintys tą požymį dalyviai turi apsikeisti vietomis. Stovėjęs dalyvis stengiasi užimti kieno nors vietą.	Sakoma; „Keičiasi tie, kas šiandien su akiniais“. „Keičiasi tie, kas šiandien vilkiką nors mėlyno“ ir t.t.	

REFLEKSIJA/APTARIMAS

PAVADINIMAS	APRAŠYMAS	PAVYZDYS	KOMENTARAS
3P taisyklė	PAGIRK-PAKLAUSK-PATARK	Visada išlaikomas toks nuoseklumas: pirmiausia atkreipiamas dėmesys į teigiamus dalykus, po to užduodami klausimai (pasitiklinama, išsiaiškinama) ir tik tuomet rekomenduojama, ką galima buvo padaryti geriau.	Naudojama norint pasisakyti, pakomentuoti pranešimus, pristatymus ir pan.
Refleksijos ratas	Sustojama į ratą. Kiekvienas pasako, ko šiandien išmoko, kaip jaučiasi ir pan.	Galimi įvairūs refleksijos rate variantai: savo jausmą įvardyti vienu žodžiu, judesiu, įvardyti dalyką, kurį tikrai panaudosis savo darbe ar pan.	Gali būti naudojamas kalbėjimo daiktas (perduodamas tam, kuris kalba). Rato taisyklės leidžia praleisti savo kalbėjimo eilę, tačiau prie to žmogaus turi būti sugrįžtama, kai pasisakys visi kiti dalyviai.